

FRIEDRICH SCHILLER

(1759 – 1805)

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

255. výročí narození

Dne **10. listopadu 1759** se narodil německý spisovatel, básník a dramatik, **Friedrich Schiller**.

Pocházel z Marbachu am Neckar ve Württembersku z rodiny lékaře a oficíra ve službě vévody Karla Evžena. V roce 1763 se rodina přestěhovala do města Lorch. Tady se začal vzdělávat, jeho učitelem byl přítel rodiny Schillerových Friedrich Philips Moser. V roce 1766 se rodina stěhuje do Ludwigsburgu. Po dokončení latinské školy byl přinucen **nastoupit do vojenské školy Karlsschule**, kde strávil dlouhých osm let. Poměry na vojenské škole jej velmi ovlivnily, vzpíral se vojenskému drilu a jeho školní výsledky byly čím dál horší. Roku 1775 vyměnil studia práv za medicínu. O dva roky později začal pracovat na díle, které ho proslavilo, na dramatu **Loupežníci** a zároveň pracuje na své disertační práci Filosofie a fyziologie. **Roku 1780 získává lékařský diplom** a stává se plukovním lékařem ve Stuttgartu. V roce 1783 se stal ředitelem mannheimského divadla. Během zastávání své funkce těžce onemocněl, to poznamenalo celý zbytek jeho života. Na pozvání svého ctitele, filosofa a právníka Christiana Gottfrieda Körnera, který byl později prvním vydavatelem jeho souborného díla, odjíždí do Lipska a je ubytován ve vesničce nedaleko Drážďan. Tady prožívá po dlouhé době své nejšťastnější chvíle, výrazem toho je jeho vrcholná **Óda Na radost**. V roce 1787 navštívil Výmar, o rok později se poprvé setkal s Goethem, ale jejich první intenzivní rozhovor proběhl až o šest let později na univerzitě v Jeně. Začali spolupracovat, a to byl počátek bohaté Schillerovy tvorby. Rozvinul se mezi nimi přátelský vztah a hojně si dopisovali. Schiller strávil v jeho domě mnoho času.

Stal se univerzitním profesorem v Jeně. Roku 1790 se oženil s Charlottou von Lengefeld, jeho žena pocházela ze starého šlechtického rodu, finančně si ale příliš nepolepšil. Začíná tedy ve větší míře psát historické texty, aby získal nějaké peníze. **Onemocněl na tuberkulózu**, léčil se také v Karlových Varech. Roku 1792 čestný občan Francouzské republiky, sympatizoval s Velkou francouzskou revolucí, za jakobínské diktatury se od ní odvrátil. Spolu s J. W. von Goethem, s nímž se spřátelil, vydával 1795-97 časopis Die Horen, později se spolupodílel na vydávání Musealmanachu. Od 1799 žil ve Výmaru, roku 1802 získal šlechtický titul. **9. května 1805 zemřel na akutní zápal plic vyvolaný tuberkulózou**.

Jeho literární počátky souvisejí s hnutím Sturm und Drang, dramata **Loupežníci**, **Úklady a láska**, **Spiknutí Fieska v Janově**. Otázkou svobody smýšlení a projevu se zabývá také tragédie z autorova klasicistního období **Don Carlos** (1787), čerpající ze španělských dějin 16. století. **Panna Orleánská** (1801) je oslavou boje za vlast, motiv svobody ožívá v dramatu **Vilém Tell** (1804).

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Friedrich Schiller: Balady; O tragickém umění; Valdštejn; Marie Stuartovna; Panna Orleánská; Nevěsta mesinská; Vilém Tell; Dimitrij; Poezie.

